

Світлана САДОВЕНКО,

orcid.org/0000-0001-9166-5259

*доктор культурології, професор, заслужений діяч мистецтв України,
професор кафедри музичного мистецтва*

Навчально-наукового інституту перформативних мистецтв

Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв

(Київ, Україна) svetlanasadovenko@ukr.net

СТИЛЬОВІ ПАРАДИГМИ УКРАЇНСЬКОЇ ІЛЮСТРАЦІЇ ДИТЯЧОЇ КНИЖКИ: ВІД ПОСТРАДЯНСЬКОЇ ТРАДИЦІЇ ДО СУЧАСНИХ АВТОРСЬКИХ ПРАКТИК

У статті стильові парадигми української ілюстрації дитячої книжки трактуються як сукупність художньо-стилістичних домінант, що відтворюються в серіях видань і підтримуються інституційними умовами виробництва, каналами дистрибуції та нормами читачької реценції у результаті трансформації видавничого поля, читачьких практик і професійної статусності ілюстратора, що відбулися від пострадянського періоду до сучасності. Обґрунтовано, що стильова еволюція української ілюстрації дитячої книжки від пострадянської традиції до сучасних авторських практик не редукується тільки зміною технічних засобів, а корелює з пертурбацією попиту, мовного складу ринку та посиленням ролі книжкових подій як каналів визнання й вибору видань. Показано, що українська ілюстрація дитячої книжки, як орнаментально-візуальне оздоблення, функціонує як компонент семиотичної організації твору, виконує інтерпретаційні, пізнавально-навчальні, виховні й естетичні функції і може ставати провідною частиною сюжету.

Методологія дослідження базується на аналітичному методі, який використовується для розмежування етапів і типів художньої мови дитячої книжкової ілюстрації (історико-типологічний аналіз), фіксації домінант композиції, лінії, кольору, фактури й образотворчих акцентів (стилістичний аналіз), співставлення стійких рис пострадянської спадкоємності та інноваційних тенденцій української ілюстрації дитячої книжки (порівняльний аналіз). Для опису інституційних умов художнього виробництва і режимів культурного споживання дитячої книжки використано методи культурологічного аналізу та соціології мистецтва.

Результати дослідження можуть використовуватися у видавничій аналітиці, культурно-мистецьких та освітніх практиках, підготовці методичних матеріалів з історії та теорії книжкової графіки для фахових навчальних програм мистецької освіти тощо.

Ключові слова: *українська ілюстрація дитячої книжки, пострадянський період, стильові парадигми, видавниче поле, читачькі практики, книжкові ярмарки, візуальна диференціація видань, книжкова графіка, дитяча література.*

Svitlana SADOVENKO,

orcid.org/0000-0001-9166-5259

Doctor of Cultural Studies, Professor, Honored Art Worker of Ukraine,

Professor at the Department of Musical Art

Educational and Scientific Institute of Performing Arts National Academy

of Culture and Arts Management

(Kyiv, Ukraine) svetlanasadovenko@ukr.net

STYLE PARADIGMS OF UKRAINIAN CHILDREN'S BOOK ILLUSTRATION: FROM THE POST-SOVIET TRADITION TO CONTEMPORARY AUTHORIAL PRACTICES

The article interprets the stylistic paradigms of Ukrainian children's book illustration as a set of artistic and stylistic dominants that are reproduced in series of publications and supported by institutional conditions of production, distribution channels, and norms of reader reception as a result of transformations of the publishing field, reader practices, and the professional status of the illustrator that have occurred from the post-Soviet period to the present day. It is substantiated that the stylistic evolution of Ukrainian children's book illustration from the post-Soviet tradition to modern authorial practices is not reduced only to changes in technical means, but is correlated with the perturbation of demand, the linguistic composition of the market and the strengthening of the role of book events as channels of recognition and selection of publications. It is shown that the Ukrainian illustration of a children's book, as an ornamental-visual decoration, functions as a component of the semiotic organization of the work, performs interpretative, cognitive-educational, educational and aesthetic functions and can become the leading part of the plot.

The research methodology is based on an analytical method used to distinguish stages and types of the artistic language of children's book illustration (historical and typological analysis), fix the dominant elements of composition, line, color, texture, and pictorial accents (stylistic analysis), and compare the stable features of post-Soviet continuity and innovative trends in Ukrainian children's book illustration (comparative analysis). Methods of cultural analysis and the sociology of art are employed to describe the institutional conditions of artistic production and the modes of cultural consumption of children's books.

The results of the study can be used in publishing analytics, cultural, artistic, and educational practices, preparation of methodological materials on the history and theory of book graphics for professional curricula in art education, etc.

Key words: *Ukrainian children's book illustration, post-Soviet period, style paradigms, publishing field, reading practices, book fairs, visual differentiation of publications, book graphics, children's literature.*

Постановка проблеми. Питання стильової еволюції української ілюстрації дитячої книжки після розпаду радянської системи потребують дослідження щодо змін її дискурсивної парадигми. Це передбачає проведення аналізу умов художнього виробництва і культурного споживання, зокрема, трансформації видавничих практик, конкуренції на книжковому ринку, появи платформ публічної книжкової комунікації (ярмарків, фестивалів, спеціалізованих подій), а також зумовлює переоцінювання професійної ролі ілюстратора як співучасника у створенні цілісності видання. Пострадянська динаміка ілюстрації дитячої книги постає індикатором зміни соціокультурної інфраструктури читання, де художня мова видання одночасно відбиває ринковий тиск, інституційні стандарти й потреби вікової адресації. Розгляд проблеми стильових парадигм української ілюстрації дитячої книжки пострадянського періоду, обґрунтування їх як результату трансформацій видавничого поля, читацьких практик і професійної статусності ілюстратора у сьогодення вбачається актуальним.

Аналіз досліджень. Увагу на естетичній організації образу персонажа в дитячій книжці зосереджує Марина Токар. Авторка підкреслює поліфункціональність ілюстрації, яка в дитячому виданні виконує інтерпретаційні, пізнавально-навчальні, виховні й естетичні завдання (Токар, 2018: 222). М. Токар визначає особливості дитячої книжкової ілюстрації, «поєднання деталей із зображенням загалом і з емоцією, яку вона передає» (Токар, 2018: 220), зауважує, що ілюстрація стає для дитини «своєрідним дороговказом до важливих моральних настанов, <...> поданих за допомогою яскравого образу, а не надмірного дидактизму» (Токар, 2018: 228).

У праці Андрія Майовця акцентується на співіснуванні ручних авторських технік та комп'ютерної графіки, підкреслюється, що технічні засоби не є самодостатнім критерієм якості без авторської концепції й професійної школи (Майовець, 2019: 1667–1668). Автор, визначаючи сучасну українську дитячу книгу як широку й багату територію «авторських творчих досвідів, місце зустрічі різних підходів до розуміння

відповідного книжкового жанру новими поколіннями митців» (Майовець, 2019: 1668), здійснює спробу «комплексного висвітлення ілюстрування дитячих книг молодими митцями, випускниками Львівської національної академії мистецтв, у застосуванні ними нових технік комп'ютерної графіки і мішаних способів» (Майовець, 2019: 1667) і висновок, що «попри поширену загальну думку «попсовості» чи «рафінованості» малюнків, створених засобами комп'ютерного забезпечення, художники своїми творами демонструють зворотне – авторський рисунок, індивідуальну стилізацію дійових персонажів і яскраве кольорове вирішення» (Майовець, 2019: 1673).

Окрему групу становлять публікації, що пов'язують оновлення книжкової ілюстрації з функціонуванням ринку і публічних платформ. Зокрема, Юлія Кадоркіна відзначає зростання попиту на україномовні видання, зміну конкурентного середовища та роль масштабних книжкових ярмарків («Книжковий Арсенал», «Форум видавців») як інфраструктури публічної книжкової комунікації (Кадоркіна, 2018: 21–22).

Автори І. Рябінова, О. Токарєв, Л. Ямроз актуалізують тезу щодо структурної невід'ємності ілюстрації в дитячій книзі та можливість її домінування у сучасних візуально-словесних цілісностях, зазначаючи, що «сама ілюстрація є невід'ємною частиною дитячої книжки, що замість доповнення до тексту стає основною частиною розповіді» (Рябінова, Ямроз, Токарєв, 2024: 286). Головною функцією ілюстрації автори вважають «занурення маленького читача у світ подій, описаних в книжці – вона допомагає якомога яскравіше уявити образи і характери героїв, більш уважно зосередитися на сюжеті та «намалювати» собі казковий світ» (Рябінова, Ямроз, Токарєв, 2024: 286). Також ілюстрація постає «відкритим чи прихованим» носієм культурних символів, здійснює «емоційний вплив, закладає у свідомість маленької людини певні загальнолюдські цінності, в деяких випадках є провідником стилю, а іноді може виступати свого роду спонукальником до дій та вчинків» (Рябінова, Ямроз, Токарєв, 2024: 287).

Теоретичні підходи щодо до «picturebook studies», зокрема, у працях Марії Ніколаєвої та Кароля Скотта (Nikolajeva, Scott, 2001), Лоуренса Р. Сайпа (Sipe, 1998: 97–108), Перрі Ноделмана (Nodelman, 1988), окреслюють дитячу книжку як семіотично складний об'єкт, де візуальні й вербальні компоненти формують спільне поле значень.

Праця Евелін Аріспе та Мораг Стайлз є методично цінною для дослідження візуального читання, взаємодії зображення з текстом та рецепції ілюстрації дитячою аудиторією, що безпосередньо стосується аналізу образної структури книжки (Arizpe, Styles, 2015).

Дослідження Наталії Шульської та Анни Манюхіної дозволяє конкретизувати зв'язок між художнім оформленням, редакційно-видавничими вимогами та читацьким запитом, що допомагає виявити соціокультурні чинники, які впливають на тип візуальної подачі, стилістику ілюстрації та дизайн видання (Шульська, Манюхіна, 2016: 152–154).

Медійний матеріал про видання «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА» характеризує ілюстративні рішення та практики дизайнерської впізнаваності видавничого продукту в просторі масової книжкової комунікації (Поворозник, 2017).

Огляд джерел посилює мистецтвознавчий і дизайн-орієнтований аспект аналізу української ілюстрації дитячої книжки та дає змогу розглянути ілюстрацію як повноцінний компонент композиційної, семіотичної та комунікативної організації видання.

Мета статті полягає в обґрунтуванні стильових парадигм української ілюстрації дитячої книжки як результату трансформацій видавничого поля, читацьких практик і професійної статусності ілюстратора від пострадянського періоду до сучасності.

Виклад основного матеріалу. Операційно стильова парадигма української ілюстрації дитячої книжки визначається як відтворювана сукупність художньо-стилістичних домінант (композиційні рішення, характер лінії та плями, колористичні схеми, принципи типізації персонажів, фактурні й технічні прийоми), що проявляється в масиві видань і підтримується інституційними умовами виробництва (видавничі стандарти, редакційні політики, канали дистрибуції), а також нормами читацької рецепції, зокрема віковою адресацією.

Першу парадигму можна означити як пострадянську спадкоємність академічної книжкової графіки. Вона характеризується опорою на професійну школу рисунку та іконографічну впізнаваність персонажа. Композиція часто тяжіє до

ілюстрації як «сцени», де жест, міміка й деталь середовища працюють на розкриття характеру. У цьому сегменті важливе збереження ілюстрації як інструмента пізнавально-виховної комунікації. Показовим є сформульований перелік функцій дитячої ілюстрації. Як зауважує Емілія Огар, «у дитячому сприйнятті емоційне переважає над логічним, й органічне використання всіх засобів впливу на читача – змістових і конструктивних – дозволяє забезпечити найбільш ефективне засвоєння змісту видання, правильне його розуміння та сприйняття, вправне застосування отриманих знань» (Огар, 2002: 129).

Друга парадигма пов'язана з ринково-подієвим переформатуванням видавничого поля, адже візуальна мова української ілюстрації дитячої книжки стає інструментом конкурентної диференціації. Зміна попиту на україномовні видання і роль масштабних книжкових ярмарків як каналів репутаційного відбору сприяли посиленню авторського стилю та посиленню «преміальної» презентації книги як культурного товару (Кадоркіна, 2018: 21–22). Конкуренція за увагу сімейної аудиторії актуалізує синтез дизайнерських рішень, шрифтової культури та образотворчих стратегій. У такому режимі ілюстратор дедалі частіше сприймається як співучасник створення видавничої концепції, а не виконавець вторинного оформлення.

Третя парадигма репрезентує цифрово-гібридні авторські практики. Співіснування ручних технік і комп'ютерної графіки, зафіксоване у фахових описах, працює не тільки як просте «оновлення інструменту», а й як розширення палітри фактур, монтажних можливостей і способів виробництва зображення (Майовець, 2019: 1667–1673). Сучасні практики української ілюстрації дитячої книжки демонструють зміщення ілюстрації від ролі доповнення до статусу провідного компонента візуально-словесної цілісності, що підтверджується узагальненнями про її структурну невід'ємність у сучасному дитячому виданні (Рябінова, Ямроз, Токарев, 2024: 286–288).

Функціонально українська ілюстрація в дитячій книзі діє як елемент семіотичної організації твору і як засіб «конструювання» сприйняття. Вона спрямовує увагу, структурує уявлення про персонажів і ситуації, задає емоційно-оцінні установки дитячої рецепції. Такий підхід дозволяє пов'язати стильові рішення з соціальними практиками читання. Візуальна складова включається в комунікацію «дорослий – дитина» як інструмент спільного обговорення, інтерпретації й педагогічного супроводу читання. Як слушно зауважують

Тетяна Андрущенко і Олена Бережна, «шрифтове оформлення видань для дітей має бути читким, зрозумілим та читабельним, щоб юні читачі не втомлювались і розуміли зміст тексту. Від ілюстративного та шрифтового оформлення видань для дітей залежить, наскільки дитина зможе сприйняти та зрозуміти текст, наскільки вона буде зацікавлена книжковим виданням і наскільки зможе запам'ятати прочитану інформацію» (Андрущенко, Бережна, 2023: 91).

Емпіричний розгляд конкретних видань дає змогу конкретизувати запропонований поділ стильових парадигм і продемонструвати функціонування художньо-стилістичних домінант на рівні загальних характеристик та у матеріальній організації окремої книжки через формат, композицію розвороту, співвідношення текстового й зображального блоків, типографічне рішення, колористичну дисципліну та спосіб вікової адресації читача. Для порівняльного аналізу доцільно зіставити видання кінця 1990-х років, що репрезентують етап становлення нової естетики приватного дитячого книговидання, і сучасні авторські книжки-картинки, у яких ілюстратор фактично виступає співтворцем концепції видання.

Показовим прикладом є «Абетка» видавництва «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА» (видання кінця 1990-х років з ілюстраціями Костя Лавра), що може розглядатися як один із символічно значущих продуктів раннього періоду формування нової видавничої ідентичності української ілюстрації дитячої книжки. Композиційна організація такого типу видання тяжіє до високого ступеня наочності. В ній домінує фронтальна подача персонажів, виразне лінійне окреслення форми, ритмічна повторюваність мотивів і висока читабельність візуального матеріалу для дошкільної аудиторії. Колористична побудова спирається на насичені і водночас збалансовані локальні кольори, що забезпечують декоративність і диференціацію образів. Стилістичний внесок Костя Лавра в цьому типі книжки доцільно описувати через поєднання книжково-графічної дисципліни з фольклорною образністю та декоративною узагальненістю персонажа. В ілюстративній манері важливими є орнаментальність, пластична м'якість лінії, акцент на впізнаваних зооморфних і антропоморфних типажах, а також збереження емоційної доступності образу без редукції рисунка до схеми. Таке рішення має соціокультурне значення, оскільки підтримує практики сімейного читання, де дорослий і дитина спільно інтерпретують зображення, а книжка виконує функцію ранньої естетичної соціалізації. Саме в такому

контексті теза про роль візуальної диференціації у конкурентному середовищі набуває конкретного видавничого виміру (Кадоркіна, 2018: 21–22).

Українська ілюстрація дитячої книжки репрезентована сучасною авторською творчою майстернею «Аграфка», дизайн-студією, заснованою львівськими художниками Романом Романишин та Андрієм Лесівим. Зокрема, у книзі «Війна, що змінила Рондо» (2015) візуально-словесна єдність вибудовується як цілісний художній вислів із високим ступенем концептуальної узгодженості тексту, образу, кольорової драматургії та графічного ритму. На відміну від абеткових видань, орієнтованих, насамперед, на первинну мовну й предметну орієнтацію дитини, у цьому випадку ілюстрація виконує складнішу інтерпретаційну та афективну функцію. Вона супроводжує вербальний компонент і моделює досвід переживання складної теми в формі, придатній для дитячої рецепції. Композиційно книжка такого типу демонструє посилення ролі розвороту як одиниці драматургії. Зображальний матеріал функціонує як послідовність візуальних актів, що регулюють темп читання, інтенсивність емоційної реакції й спосіб смислового переходу між сторінками. Геометризовані форми, метафорична предметність, контрольована палітра та контрастні співвідношення світла і темряви утворюють цілісну систему художніх засобів. Такі ознаки узгоджуються з висновками про зростання структурної ролі ілюстрації в сучасній дитячій книзі (Рябінова, Ямроз, Токарєв, 2024: 286–288).

Показовим прикладом є книжка «Голосно, тихо, пошепки» (2017) тієї ж творчої майстерні «Аграфка», що спеціалізується на графіці, дизайні, живописі. У книзі особливо виразно представлено перехід від сюжетно-ілюстративної моделі до візуалізації абстрактних понять. Предметом художнього опрацювання стають звук, тиша, слухове сприйняття, комунікація, тобто явища, які складно репрезентувати засобами традиційної описової ілюстрації. Саме тому композиція розвороту поєднує ознаки книжкової графіки, дизайнерського макета та пізнавальної візуалізації. З позицій мистецтвознавчого аналізу це свідчить про розширення професійної функції ілюстратора, який бере участь не тільки в образному оформленні, а й у побудові пізнавальної структури видання. У творчо-ілюстративному втіленні «Аграфки» – українські народні казки «Рукавичка» (2011) та «Ріпка» (2012), які здобули відзнаку Дитячої книжкової премії «Левеня».

Порівняльний аналіз зазначених кейсів дає підстави розмежувати не лише часові етапи, а й типи

художньої організації дитячої книги. Для видань кінця 1990-х років характерною є модель нормативно-репрезентативної візуальності, спрямованої на ранню читацьку соціалізацію, мовну та образну впізнаваність, естетичну привабливість і повторюваність видавничого стандарту. Для сучасних авторських книжок-картинок характерною стає модель концептуальної ілюстрації, в якій книжка постає як цілісний мистецький та комунікативний об'єкт, а візуальна форма бере на себе значну частину когнітивної роботи з пояснення складних досвідів і явищ. Такий зсув підтверджує висновок про те, що пострадянська еволюція української дитячої ілюстрації не зводиться до зміни технічних засобів, а пов'язана з трансформацією видавничого поля та професійної позиції ілюстратора.

Педагогічний і культурологічний аспект цього порівняння також мають принципове значення. Книжки, що стали канонічними для дитячого читання наприкінці 1990-х років, виконували стабілізаційну функцію в період ринкової турбулентності й дефіциту якісного дитячого продукту. Сучасні авторські книжки-картинки працюють із темами, які раніше значно рідше потрапляли до дитячого видання в такому рівні художньої складності, і тим самим розширюють межі дитячої книжкової культури як простору соціального навчання. Така динаміка узгоджується з положенням про інтерпретаційну, пізнавально-навчальну, виховну та естетичну поліфункціональність української ілюстрації дитячої книжки (Токар, 2018: 220–233), що водночас позначає історичну зміну співвідношення цих функцій залежно від типу видання та інституційних умов його виробництва.

Висновки. Підсумовуючи, можемо констатувати, що стильова еволюція української ілюстрації дитячої книжки від пострадянської традиції

до сучасних авторських практик не редукується тільки зміною технічних засобів, а корелює з пертурбацією попиту, мовного складу ринку та посиленням ролі книжкових подій як каналів визнання й вибору видань. Емпіричні свідчення щодо впливу масштабних книжкових ярмарків та інфраструктури публічної книжкової комунікації посилюють конкуренцію за увагу дитячої і сімейної аудиторії та стимулюють візуальну диференціацію видань.

Українська ілюстрація дитячої книжки, являючись орнаментально-візуальним оздобленням, функціонує як компонент семіотичної організації твору, виконує інтерпретаційні, пізнавально-навчальні, виховні й естетичні функції і стає провідною частиною сюжету.

Стильові парадигми української ілюстрації дитячої книги пострадянського періоду доцільно розглядати як результат взаємодії художньо-стилістичних доміант із інституційними умовами виробництва та режимами культурного споживання. Пострадянська спадкоємність академічної графіки забезпечує тяглість професійної школи та функціональної поліфункціональності ілюстрації. Ринково-подієве переформатування активізує конкурентну диференціацію та публічну легітимацію авторського стилю. Цифрово-гібридні практики розширюють технічний репертуар і підсилюють тенденцію щодо домінування української ілюстрації дитячої книжки у візуально-словесній цілісності.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з розширенням емпіричної бази та потребою систематичних даних про видавничі стратегії, тиражі, канали дистрибуції, участь у книжкових подіях, а також матеріали інтерв'ю з ілюстраторами, редакторами та кураторами. Це дозволить деталізувати зв'язки між стилістичними рішеннями та соціальними інституціями книжкової культури.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрущенко Т. Ю., Бережна О. Б. Методика вибору ілюстративного та шрифтового оформлення у виданнях для дітей. *Поліграфія і видавнича справа: Технічні науки*. 2023. № 1 (85). С. 91–100. DOI : <https://doi.org/10.32403/0554-4866-2023-1-85-91-100>. URL: <https://pvs.uad.lviv.ua/media/1-85/11.pdf> (дата звернення: 25.02.2026).
2. Кадоркіна Ю. Сучасна українська книжкова ілюстрація. Оформлення прози та віршованих збірок. *Молодий вчений*. 2018. № 312(64). С. 19–22. DOI : <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2018-12-64-5>. URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/3078> (дата звернення: 22.02.2026).
3. Майовець А. Ручна та комп'ютерна графіка в сучасній ілюстрації дитячої книги. *Народознавчі зошити*. 2019. № 6 (150). С. 1667–1673. URL: <https://nz.lviv.ua/archiv/2019-6/31.pdf> (дата звернення: 26.01.2026).
4. Огар Е. І. Культура дитячого видання: основні складові успіху. *Поліграфія і видавнича справа: Издавнича справа і редагування*. № 39, 2002. С. 128–134. URL: <https://pvs.uad.lviv.ua/media/39/23.pdf> (дата звернення: 22.02.2026).
5. Поворозник Ю. Не будь маглом, купуй українське. 7 знакових видань «А-ба-га-ла-ма-га». 20 квітня 2017. URL: <https://hromadske.ua/posts/ne-bud-maglom-kupui-ukrainske-7-znakovykh-vydan-a-ba-ba-ha-la-ma-ha> (дата звернення: 20.02.2026).
6. Рябінова І. М., Ямроз Л. С., Токарев О. В. Сучасна дитяча книжкова ілюстрація: художньо-образні особливості та техніки виконання. Одеса : Міжнародний гуманітарний університет, 2024. С. 286–288. DOI : <https://doi.org/10.36059/978-966-397-479-8-86> URL: <http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/download/372/11339/25630-1?inline=1>
7. Токар М. Художньо-естетичні особливості дитячої книжкової ілюстрації. *Вісник Львівської національної академії мистецтв*. 2018. Вип. 35. С. 220–233. URL: <https://visnyk.lnam.edu.ua/visnyk/2018/35/39059724f73a9969845dfe4146c5660e> (дата звернення: 23.02.2026).

8. Федіна Ю. Освітньо-виховний потенціал ілюстрації дитячої книги. *Вісник інституту розвитку дитини*. Сер. : Філософія, педагогіка, психологія. 2014. Вип. 35. С. 119–124. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vird_2014_35_22 (дата звернення: 03.02.2026).
9. Шульська Н. М., Манюхіна А. Ю. Ілюстративна культура сучасної дитячої книги: видавничі норми й читацькі вимоги. *Молодіжний науковий вісник інституту філології та журналістики*. Серія: Соціальні комунікації. 2016. Випуск 3. С. 152–154. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/10381/3/Scripta_manent_vipusk_3-153-155.pdf
10. Arizpe E., Styles M. *Children Reading Picturebooks: Interpreting Visual Texts*. London : Routledge, 2015. DOI : <https://doi.org/10.4324/9781315683911> (дата звернення: 25.02.2026).
11. Nikolaieva M., Scott C. *How Picturebooks Work* (Як працюють книги з картинками). New York and London: Garland Publishing, 2001. URL: <https://books.google.co.zw/books?id=EbCfCLUOZD0C&printsec=copyright#v=onepage&q&f=false> (дата звернення: 23.02.2026).
12. Nodelman P. *Words about Pictures: The Narrative Art of Children's Picture Books* (Слова про картинки: мистецтво оповіді в дитячих книжках з картинками). Athens : University of Georgia Press, 1988. URL: <http://static1.1.sqspcdn.com/static/f/132778/28075615/1549513213837/Nodelman-Words+About+Pictures.pdf?token=MNXHtsngt3BXlfpOJe4mkjRE5vI%3D> (дата звернення: 20.02.2026).
13. Sipe Lawrence R. *How picture books work: A semiotically framed theory of text – picture relationships* (Як працюють книжки з картинками: семіотично обрамлена теорія взаємозв'язків текст – зображення). *Children's Literature in Education*, Jun 1998. Vol. 29(2). P. 97–108. URL: <https://eric.ed.gov/?id=ej567293>

REFERENCES

1. Andriushchenko T. Yu., Berezhna O. B. (2023). *Metodyka vyboru iliustratyvnoho ta shryftovoho oformlennia u vydanniakh dlia ditei. Polihrafiia i vydavnycha sprava*. [Methodology for selecting illustrative and font design in children editions]. *Printing and Publishing: Technical sciences*, 1 (85). 91–100. DOI : <https://doi.org/10.32403/0554-4866-2023-1-85-91-100>. URL: <https://pvs.uad.lviv.ua/media/1-85/11.pdf> [in Ukrainian].
2. Arizpe E., Styles M. (2015). *Children Reading Picturebooks: Interpreting Visual Texts*. [Dity chytaiut knyzhky z kartynkamy: interpretatsiia vizualnykh tekstiv]. London : Routledge. DOI : <https://doi.org/10.4324/9781315683911>
3. Fedina Yu. (2014). *Osvitno-vykhovnyi potentsial iliustratsii dytiachoi knyhy*. [Educational potential of children's book illustrations]. *Visnyk instytutu rozvytku dytyny. Ser. : Filozofia, pedahohika, psykholohiia*, 35. 119–124. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vird_2014_35_22 [in Ukrainian].
4. Kadorkina Yu. (2018). *Suchasna ukrainska knyzhkova iliustratsiia. Oformlennia prozy ta virshovanykh zbirk*. [Contemporary Ukrainian book illustration. Design of prose and poetry collections]. *Molodyi vchenyi*. № 312(64). 19–22. DOI : <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2018-12-64-5> URL : <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/3078> [in Ukrainian].
5. Maiovets A. (2019) *Ruchna ta kompiuterna hrafiika v suchasni iliustratsii dytiachoi knyhy*. [Hand-made and computer graphics in contemporary children's book illustration]. *Narodoznavchi zoshyty*, 6 (150). 1667–1673. URL : <https://nz.lviv.ua/archiv/2019-6/31.pdf> [in Ukrainian].
6. Nikolajeva, M. & Scott, C. (2001). *How Picturebooks Work*. [Yak pratsiuut knyhy z kartynkamy]. New York and London: Garland Publishing. URL: <https://books.google.co.zw/books?id=EbCfCLUOZD0C&printsec=copyright#v=onepage&q&f=false>
7. Nodelman P. (1988). *Words about Pictures: The Narrative Art of Children's Picture Books* [Slova pro kartynky: mystetstvo opovidi v dytiachykh knyzhkakh z kartynkamy]. Athens: University of Georgia Press URL: <http://static1.1.sqspcdn.com/static/f/132778/28075615/1549513213837/Nodelman-Words+About+Pictures.pdf?token=MNXHtsngt3BXlfpOJe4mkjRE5vI%3D>
8. Ohar E. I. (2002). *Kultura dytiachoho vydannia: osnovni skladovi uspihu*. [Children's publishing culture: key ingredients for success]. *Polihrafiia i vydavnycha sprava: Vydavnycha sprava i redahuvannia*, 39. 128–134. URL : <https://pvs.uad.lviv.ua/media/39/23.pdf> [in Ukrainian].
9. Povoroznyk Yu. (2017). *Ne bud mahlom, kupui ukrainske. 7 znakovykh vydan «A-ba-ha-la-ma-ha»*. [Don't be a muggle, buy Ukrainian. 7 landmark editions of «A-ba-ha-la-ma-ha»]. *Hromadske*, 20 kvitnia. URL: <https://hromadske.ua/posts/ne-bud-maglom-kupui-ukrainske-7-znakovykh-vydan-a-ba-ha-la-ma-ha> [in Ukrainian].
10. Riabinova I. M., Yamroz L. S., Tokariiev O. V. (2024). *Suchasna dytiacha knyzhkova iliustratsiia: khudozhno-obrazni osoblyvosti ta tekhniki vykonannia*. [Modern children's book illustration: artistic and figurative features and techniques of execution]. *Odesa : Mizhnarodnyi humanitarnyi universytet*. 286–288. DOI : <https://doi.org/10.36059/978-966-397-479-8-86> URL: <http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/download/372/11339/25630-1?inline=1> [in Ukrainian].
11. Shulska N. M., Maniukhina A. Yu. (2016). *Iliustratyvna kultura suchasnoi dytiachoi knyhy: vydavnychi normy y chytatski vymohy*. [Illustrative culture of the modern children's book: publishing norms and readers' requirements]. *Molodizhnyi naukovyi visnyk instytutu filolohii ta zhurnalistyky. Serii: Sotsialni komunikatsii*, 3. 152–154. URL : https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/10381/3/Scripta_manent_vipusk_3-153-155.pdf [in Ukrainian].
12. Sipe Lawrence R. (1998). *How picture books work: A semiotically framed theory of text – picture relationships*. [Yak pratsiuut knyzhky z kartynkamy: semiotychno obramlena teoriia vzaemoviazkiv tekst-zobrazhennia]. *Children's Literature in Education*, Jun. Vol. 29(2). 97–108. URL : <https://eric.ed.gov/?id=ej567293> [in English].
13. Tokar M. (2018). *Khudozhno-estetychni osoblyvosti dytiachoi knyzhkovoii iliustratsii* [Artistic and aesthetic features of children's book illustration]. *Visnyk Lvivskoi natsionalnoi akademii mystetstv*, 35. 220–233. URL: <https://visnyk.lnam.edu.ua/visnyk/2018/35/39059724f73a9969845dfe4146c5660e> [in Ukrainian].

Дата першого надходження статті до видання: 26.02.2026
 Дата прийняття статті до друку після рецензування: 30.03.2026
 Дата публікації (оприлюднення) статті: 22.04.2026

Стаття поширюється на умовах
 ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

